

Seat No. : _____

M.Ed. Sem.-I
Dec. 2016
MED0C - 103
Educational Studies

Time : 3 Hours

[Max. Marks : 70]

- સૂચના (૧) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(૨) દરેક પ્રશ્નની જમાણી બાજુ દર્શાવેલા અંક તેના કુલ ગુણ દર્શાવે છે.
- ૧ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ પ્રશ્નના ઉત્તર આશરે ૭૫૦ શબ્દોમાં લખો. ૨૦
(૧) પગવિદ્યા અને અપગવિદ્યા વિશે વિગતે સમજાવો.
(૨) શૈક્ષણિક તત્ત્વજ્ઞાનની વ્યાખ્યા આપો, તેની મુખ્ય હેતુઓની ચર્ચા કરો.
(૩) ભારતીય તત્ત્વજ્ઞાન અને પદ્ધિમના તત્ત્વજ્ઞાનની સમજૂતી આપો અને તરીકે ચર્ચા કરો.
- ૨ (અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નના ઉત્તર આશરે ૧૨૫ શબ્દોમાં લખો. ૧૦
(૧) શૈક્ષણિક સમાજશાસ્ત્રની સમજૂતી આપો અને સમકાળીન ભારતીય સમાજમાં પરિવર્તન અંગે તમારું અવલોકનો નોંધો.
(૨) શૈક્ષણિક સમાજશાસ્ત્રનું કાર્યક્રમ સમજાવો.
(૩) શિક્ષણ અને તત્ત્વજ્ઞાન વચ્ચેનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરો.
(બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. ૫
(૧) કોઈપણ ત્રણ શૈક્ષણિક મૂલ્યો જણાવો.
(૨) ૨૧મી સદીના શિક્ષકની 'પ્રગત ભૂમિકા' એટલે શું ?
(૩) પાશ્ચાત્ય તત્ત્વજ્ઞાનની મુખ્ય ત્રણ શાખાઓ જણાવો.
(૪) શૈક્ષણિક ટેકનોલોજીનો અર્થ સમજાવો.
(૫) શૈક્ષણિક સમાજશાસ્ત્રની કોઈપણ એક વ્યાખ્યા લખો.
- ૩ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નના ઉત્તર આશરે ૭૫૦ શબ્દોમાં લખો. ૨૦
(૧) ટૂંકનોંધ લખો. (અ) ઉદાહરણ (બ) વૈચિકરણ
(૨) ખાનગીકરણના લાભાલાભની ચર્ચા કરો.
(૩) 'ઉપનિષદ' એટલે શું ? મુખ્ય ઉપનિષદ્યાનો સંદેશ જણાવો.
- ૪ (અ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નના ઉત્તર આશરે ૧૨૫ શબ્દોમાં લખો. ૧૦
(૧) ઉપનિષદ્કાલ દરમ્યાન 'અધ્યાપન પદ્ધતિઓ' ની સમજૂતી આપો.
(૨) NCF ૨૦૦૫ની શૈક્ષણિક વિચારણા સમજાવો.
(૩) અભ્રાહમ લિંકને પુત્રને લખેલ પત્રનો સાચંશ રજૂ કરો.
(બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નના ઉત્તર ટૂંકમાં લખો. ૫
(૧) 'NCTE' નું પૂર્ણરૂપ જણાવો.
(૨) મુખ્ય ઉપનિષદ્યામાં પ્રથમ ઉપનિષદનું નામ જણાવો.
(૩) લોકશાહી શિક્ષણના કોઈપણ બે પડકાર્યો જણાવો.
(૪) ઔદ્ઘોગિક સમાજના કોઈપણ ત્રણ લક્ષણો જણાવો.
(૫) તૈત્તિરિય ઉપનિષદના કોઈપણ ત્રણ મંત્રો લખો.